

**การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์เรื่องการศึกษาค้นคว้า
ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดงป่าหวาย**

อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

**DEVELOPMENT OF ACADEMIC ACHIEVEMENT IN HISTORY : A STUDY ON
LOCAL HISTORY RESEARCH USING PEER-ASSISTED LEARNING
FOR FIFTH-GRADE STUDENTS AT BAN DONG PA WAI SCHOOL
DOI LO DISTRICT, CHIANG MAI PROVINCE.**

1. พระกฤษดา ฐิติมโนกุล, 2. อัมพร คำอ้าย, 3. รัตติกร ชาญขำนิ

1. Phra Kitsada Thitimanokul, 2. Amporn Khamai, 3. Rattikorn Chanchumni

1.,3. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

1.,3. Mahamakut Buddhist University Lanna Campus.

2. โรงเรียนบ้านดงป่าหวาย

2. Banchampawai school

E-Mail kpkpkp2545@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อสร้างและทดสอบประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดงป่าหวาย ตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องการศึกษาค้นคว้าประวัติศาสตร์ท้องถิ่น โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Specific sample group) รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental research) ด้วยวิธีการใช้กลุ่มทดลองเดี่ยวเพื่อวัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One group Pretest - Posttest) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดการเรียน และแบบทดสอบความคิดเห็นของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และสถิติทดสอบค่า t-test) แบบ Dependent Sample

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการทดสอบประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 79/85.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 75/75 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การศึกษาค้นคว้าประวัติศาสตร์ท้องถิ่นโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนอยู่ในระดับมากเท่ากับ ค่าเฉลี่ย 4.34

คำสำคัญ: การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน; ชุดกิจกรรมการเรียนรู้; ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ABSTRACT

This research aims to: 1) Develop and test the effectiveness of a learning activity set for Grade 5 students at Ban Dong Pawai School according to the 75/75 standard 2) Compare the academic achievement in the subject of History, focusing on the local history research topic, using peer-assisted learning between Grade 5 students before and after learning 3) Investigate the opinions of Grade 5 students regarding peer-assisted learning. The research sample consisted of 10 students, selected purposively (specific sample group). The research design was quasi-experimental (One-group Pretest-Posttest). The research instruments included lesson plans and student opinion questionnaires. Data analysis used basic statistics, such as mean, standard deviation, percentage, and t-test for dependent samples.

The findings of the research were as follows 1) The effectiveness of the learning activity set for Grade 5 students was 79/85.33, which is higher than the set standard of 75/75 2) The academic achievement of Grade 5 students in local history research, using peer-assisted learning, after learning, was significantly higher than before learning at the 0.05 level 3) The opinions of the 5th grade primary school students towards the learning management using the peer-assisted learning model were at a high level with an average of 4.34.

Keywords: Peer-assisted Learning, Learning Activity Set, Academic Performance.

บทนำ

จากการที่ผู้วิจัยได้ปฏิบัติหน้าที่การสอน สัมภาษณ์ผู้เรียนและครูผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์ในระดับชั้นอื่น ๆ และศึกษาข้อมูลผลการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในปีการศึกษาที่ผ่านมา จากแบบรายงานผลการเรียนประจำปีพ.ศ. 2566 พบว่า นักเรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคลค่อนข้างมากจากการที่ครูผู้สอนได้ถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนในชั้นเรียนแล้วได้ประเมินผลการเรียนการสอนโดยการมอบหมายให้ทำแบบทดสอบและแบบฝึกหัดพบว่า นักเรียนบางคนไม่สามารถทำแบบทดสอบ แบบฝึกหัดและทำข้อสอบผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยกำหนดเกณฑ์ที่ผ่าน คือ ข้อสอบ 20 ข้อ ต้องผ่าน 10 ข้อขึ้นไป แต่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทำข้อสอบผ่านเกณฑ์ได้จำนวน 3 คน อีก 6 คน ไม่สามารถทำข้อสอบผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งปัญหาดังกล่าวนั้นเกิดจากการที่นักเรียนบางคนมีทักษะการเรียนรู้ได้ช้าและมี ความสามารถในการเรียนรู้ที่ไม่เท่ากันจึงส่งผลให้ผู้เรียนมีผลการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ที่ต่ำ (โรงเรียนบ้านดงป่าหวาย, 2566)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้นนั้นต้องมีการปรับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นบทบาทสำคัญอย่างยิ่งของสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในการที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีแรงกระตุ้นใจอยากที่จะใฝ่รู้ตั้งใจเรียนและเกิดการเรียนรู้ ถ้าผู้สอนใช้วิธีการสอนที่ดีและมีสื่อที่เหมาะสมจะทำให้ผู้เรียนมีความสนใจและตั้งใจเรียนมากขึ้น (วุฒิมงคล จันผุ่น, 2566) จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการที่จะแก้ปัญหาดังกล่าว จึงได้ศึกษาเทคนิควิธีสอน และการนำสื่อการสอนมาใช้ในการจัดกิจกรรมการ

เรียนรู้ ซึ่งแนวทางหนึ่งของเทคนิคการเรียนรู้ นั่นคือ “การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน” เป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย หรือเป็นคู่ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมโดยคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน หรือให้มีการผลัดเปลี่ยนกัน เพื่อเป็นผู้สอนและผู้เรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทเรียน โดยครูผู้สอนมีหน้าที่ เพียงผู้ให้คำแนะนำและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน และการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน เพราะการเรียนการสอนโดยวิธีการดังกล่าว จะช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในชั้นเรียนทั้งสร้างความภาคภูมิใจให้กับนักเรียนที่ได้ช่วยเหลือบุคคลอื่นและช่วยให้บรรยากาศในการเรียนการสอน มีความกระตือรือร้น มากยิ่งขึ้นซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความรู้ในทางด้านอื่นๆ (สายสุดา ปั้นตระกูล, 2563) ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้วิธีการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนโดยมุ่งหวังให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ ในเนื้อหาทฤษฎีวิชาประวัติศาสตร์ที่ดีและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนมีประสิทธิภาพและสามารถนำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำวิธีสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนมาทดลองใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นอกจากจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นแล้วยังช่วยพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนในด้านความรับผิดชอบต่อนตนเองและสมาชิกในสังคมได้เป็นอย่างดีก่อให้เกิดแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมในการเรียนเกิดความพึงพอใจมีการช่วยเหลือกันมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันมีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงานและส่งเสริมให้รู้จักแสวงหาความรู้ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อสร้างและทดสอบประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดงป่าหวาย ตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75
- 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องการศึกษาค้นคว้าประวัติศาสตร์ท้องถิ่น โดยใช้การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดงป่าหวาย ก่อนเรียนและหลังเรียน
- 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยรูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) ด้วยวิธีการใช้กลุ่มทดลองกลุ่มเดียว-วัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One group Pretest - Posttest Design) สัญลักษณ์ (T1 - x - T2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดงป่าหวาย ตำบลดอยหล่อ อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 10 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย จำนวน 6 คน และนักเรียนหญิง จำนวน 4 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (specific sample group) ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นโรงเรียนเครือข่ายและเป็นชั้นเรียนที่ได้รับอนุญาตให้วิจัยได้ เครื่องมือการวิจัย มี 3 ชุด ได้แก่ 1) การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการศึกษาค้นคว้าประวัติศาสตร์ท้องถิ่นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาประสิทธิภาพ โดยใช้ 2 เกณฑ์ การพิจารณาความเหมาะสม มี 4 ระดับ ได้แก่ 4

หมายถึง สอดคล้องมาก (highly relevance) 3 หมายถึง ค่อนข้างสอดคล้อง (quite relevant) 2 หมายถึง สอดคล้องบางส่วน (somewhat relevant) 1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง (not relevant) และผลการหาค่าประสิทธิภาพจะต้องได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 ขึ้นไปจึงจะถือว่ามีประสิทธิภาพซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ชุดนี้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 3.56 จึงสามารถนำไปใช้ทดลองสอบกับกลุ่ม ตัวอย่างได้ 2) การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนเรื่องการศึกษาค้นคว้าประวัติศาสตร์ท้องถิ่น จำนวน 4 ชุด นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาประสิทธิภาพ โดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด 4 หมายถึง เหมาะสมมาก 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด และผลการหาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะจะต้องได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 ขึ้นไป จึงจะถือว่ามีประสิทธิภาพซึ่งชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดนี้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 4.77 จึงสามารถนำไปใช้ทดลองสอบกับกลุ่มตัวอย่างได้ 3) การหาประสิทธิภาพของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาประสิทธิภาพ โดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ 5 หมายถึง มากที่สุด 4 หมายถึง มาก 3 หมายถึง ปานกลาง 2 หมายถึง น้อย 1 หมายถึง น้อยที่สุด และผลการหาประสิทธิภาพจะต้องมีค่าเฉลี่ย 4.00 ขึ้นไป ซึ่งแบบสอบถามชุดนี้ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 จึงถือว่าเป็นเครื่องมือที่สามารถนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างได้

ผลการวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์เรื่องการศึกษาค้นคว้าประวัติศาสตร์ท้องถิ่น โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดงป่าหวาย มีผลการวิจัยดังนี้

1) คะแนนระหว่างเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อหาประสิทธิภาพของกระบวนการ 75 ตัวแรก (E1)

ผลคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 10 คน พบว่า คะแนนที่ได้จากการทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างเรียนได้คะแนนค่าเฉลี่ย 23.70 จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.95 และมีประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) เท่ากับ 79 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ มาตรฐานที่ตั้งไว้โดยคะแนนชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีรายละเอียด ดังนี้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 นักเรียนได้คะแนนค่าเฉลี่ย 8.00 คะแนน และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 0.82 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 นักเรียนได้คะแนนค่าเฉลี่ย 7.70 คะแนน และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 0.82 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 นักเรียนได้คะแนนค่าเฉลี่ย 8.00 คะแนน และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 0.82 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

2) ตารางแสดงประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน ปรนัย 30 ข้อ รวม 30 คะแนน มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้จากการทำแบบทดสอบปรนัย 30 ข้อ รวม 30 คะแนน พบว่า นักเรียนจำนวน 10 คน มีผลรวมของคะแนนสอบหลังเรียน 256 คะแนน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมทั้งหมด 25.60 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.12 แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดงป่าหวายที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ E2 เท่ากับ 85.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยนำคะแนนเฉลี่ยจากการทำชุดกิจกรรมระหว่างเรียน (E1) เปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน พบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 79/85.33 ซึ่ง สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

3) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดงป่าหวายก่อนเรียนและหลังเรียน วิเคราะห์โดยการทดสอบค่า t

กลุ่มตัวอย่าง	N	คะแนนเต็ม	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t-test
			$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	10	30	15.70	1.42	25.60	2.12	12.57

* ค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พบว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดงป่าหวายก่อนเรียนและหลังเรียน วิเคราะห์ โดยการทดสอบค่า t (t-test) พบว่า เมื่อเปรียบเทียบค่า t ที่คำนวณได้กับค่า t ในตารางพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดงป่าหวายเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

4) ผลความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปล	ลำดับ
ด้านการเตรียมเนื้อหาการสอน	4.10	1.04	มาก	4
ด้านวิธีการถ่ายทอดความรู้	3.80	1.17	มาก	5
ด้านการบูรณาการและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.10	0.70	มาก	3
ด้านความรู้ความสามารถของผู้สอน	4.90	0.30	มาก	1
ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.80	0.40	มาก	2
รวม	4.34	0.72	มาก	

ผลความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ดังนี้ ในภาพรวมพบว่า นักเรียนมีความเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนแบบเพื่อนช่วย เพื่อนมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า นักเรียนมี ความเห็นต่อการเรียนรู้ด้าน

ความรู้ความสามารถของผู้สอน มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.30) รองลงมาคือนักเรียนมีความเห็นต่อการเรียนรู้ด้านด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.40) นักเรียนมีความเห็นต่อการเรียนรู้ด้านการบูรณาการและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.70) นักเรียนมีความเห็นต่อการเรียนรู้ด้านการเตรียมเนื้อหาการสอนมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 1.04) และนักเรียนมีความเห็นต่อการเรียนรู้ด้านวิธีการถ่ายทอดความรู้มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 1.17)

อภิปรายผลการวิจัย

1) การทดสอบประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดงป่าหวายกว่าตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ 79/85.33 เพราะว่าการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การแบบเพื่อนช่วยเพื่อนและชุดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาได้อย่างเหมาะสมอยู่ใน ระดับปานกลางค่อนข้างสูง ทั้งนี้เนื่องจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสื่อที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการ จัดการเรียนรู้ แก้ปัญหาในด้านความแตกต่างระหว่างบุคคล เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ นอกห้องเรียนได้ การขาดแคลนครูลดภาระครูเปิดโอกาสให้นักเรียนคิด วิเคราะห์ ศึกษา และสร้าง องค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ทำให้นักเรียนมีความ ทำหายในการทำชุดกิจกรรมและมีความสุข สนุกสนาน ในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ นอกจากนี้ชุด กิจกรรมการเรียนรู้จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ฝึกทักษะการคิดได้ด้วยตนเอง เป็นการ เรียนรู้ที่ดึงดูดความสนใจ ทำให้นักเรียนไม่เบื่อเวลาเรียน และช่วยพัฒนาศักยภาพของนักเรียนได้ สามารถปฏิบัติกิจกรรมนั้นด้วยตนเอง นำความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ได้ไปใช้ ในการแก้ปัญหาในชีวิต จริงได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจรัตน์ ชุนศิริ (2562) ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.11/82.66 2) ความรู้ความเข้าใจเรื่อง ประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ ลินวีร์ ชนจังหวัดสิงห์บุรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ลินวีร์ชนจังหวัดสิงห์บุรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดงป่าหวายหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนรู้แบบเพื่อนเป็นรูปแบบการจัดการเรียน การสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมุ่งหมายให้กระบวนการเรียนรู้เกิดขึ้นโดยตัวผู้เรียน สนับสนุนให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสสร้างสรรค์ความรู้จากการค้นคว้าดำเนิน การตัดสินใจ และรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วย ตนเอง พัฒนาการตาม ศักยภาพอย่างสูงสุด จากนั้นจึงกระตุ้นให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระหว่างกลุ่มผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถสูงช่วยเหลือผู้เรียนที่มีความสามารถต่ำกว่าผ่านการปฏิบัติกิจกรรมเป็นคู่ (Buddy) ที่กำหนดให้ผู้เรียนร่วมกันทบทวนความรู้พร้อมจัดทำสรุปเนื้อหาที่ได้รับมอบหมาย จากนั้นนำมาทบทวน ตรวจสอบ และให้คำแนะนำแก่เพื่อนภายใต้การให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดของครูผู้สอน และยังเป็น การเรียน ลัดวิธีการเรียนซึ่งเป็นการทำงานต่างๆที่ เราอาจจะเคยทราบมาก่อนสิ่งเหล่านี้จะมาจากประสบการณ์ เทคนิค วิธีต่างๆของคู่เพื่อนช่วยเพื่อน หรือทีมเพื่อนช่วยเพื่อน และเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ มุมมอง ความคิดต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อช่วยกันพัฒนาความรู้เดิมที่มีอยู่ให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงสร้างความสัมพันธ์และความ สามัคคี เพราะกระบวนการเพื่อนช่วยเพื่อนต้องเกิดจากการทำงานเป็นคู่หรือเป็นทีม ดังนั้นการมีปฏิสัมพันธ์อันดีต่อกันย่อมทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่ดีตามมาสอดคล้องกับงานวิจัยของอิสรา เพ็ญ

ศรี (2556) ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/8 โรงเรียนศรีอยุธยาในพระอุปถัมภ์ที่ใช่วิธีการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 54 ซึ่ง เป็นไปตาม สมมุติฐานที่วางไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 2) ผลการเรียนรู้ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/8 โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ที่ใช่วิธีการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน โดยวัดจากคะแนนคุณภาพชิ้นงาน มีค่าเฉลี่ย 17.6 คะแนน ซึ่งตรงตามสมมุติฐานที่วางไว้อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การ เรียนแบบ เพื่อนช่วยเพื่อน พบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.72) เนื่องจากการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง สมาชิก เพราะทุก ๆ คน ร่วมมือในการทำงานกลุ่มทุก ๆ คนมีส่วนร่วมเท่าเทียมกันสมาชิกทุกคนมีโอกาสดู พูดแสดงออกแสดงความคิด เห็น และเสริมให้มีความช่วยเหลือกัน เช่น เด็กเก่งช่วยเด็กที่เรียนไม่เก่ง ทำให้เด็กเก่งภาคภูมิใจรู้จักสละ เวลาส่วนเด็กที่ไม่เก่งเกิดความซาบซึ้งในน้ำใจของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน ร่วมกันคิดทุกคนทำให้เกิดการระดม ความคิดนำข้อมูลที่ได้นำมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อประเมินคำตอบที่เหมาะสมที่สุด เป็นการส่งเสริมให้ช่วยกันคิด หาข้อมูลให้มาก และวิเคราะห์และตัดสินใจเลือกสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐกานต์ บัวสด (2566) ผลจาก การทำแบบทดสอบหลังการใช้กระบวนการกลุ่มกับนักเรียนแล้ว ปรากฏว่านักเรียนมีผลคะแนนการทำ แบบทดสอบสูงขึ้น คิดเป็น ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 5.74$) การช่วยเหลือกันเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาที่พบจากการปฏิบัติงาน ตาม กิจกรรมที่กำหนดให้ จะทำให้ผู้เรียนสามารถทำแบบทดสอบเมื่อเรียนจบเนื้อหาในบทเรียนได้ดีขึ้น

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์เรื่องการศึกษาค้นคว้าประวัติศาสตร์ท้องถิ่นโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สรุป

ผลการทดสอบประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านดงป่าหวาย พบว่า คะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนคือ 23.70 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน และคะแนนหลังเรียนเฉลี่ย 25.60 ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียนที่มีค่าเฉลี่ย 15.70 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.12 ทั้งนี้ การเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนมีประสิทธิภาพที่สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ ($E1 = 79/E2 = 85.33$) ส่วนความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยรวมมีค่าเฉลี่ยที่ 4.34 อยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงถึงความคิดเห็นในหลายด้าน โดยเฉพาะในเรื่องความรู้ความสามารถของผู้สอนและการสนับสนุนการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1 ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษา ครูจะต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างเต็มศักยภาพ โดยการใช้แรงเสริมต่าง ๆ ได้แก่ การเล่นเกม การให้รางวัล

2) การออกแบบกลุ่มที่นักเรียนคละความสามารถ ครูผู้สอนควรให้นักเรียนเปลี่ยน บทบาทหน้าที่ภายในกลุ่มเมื่อเปลี่ยนเนื้อหาบทเรียน หรือเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ทุก ๆ หน้าที่ที่มีในกลุ่มและลดปัญหาความเบื่อหน่ายในหน้าที่ซ้ำ ๆ เดิม

3) ครูผู้สอนควรนำรูปแบบการจัดการจัดกิจกรรมแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเรียนร่วมไปใช้กับ บทเรียนหรือระดับอื่นเพื่อเป็นการฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะการทำงานร่วมกันและปลูกฝังคุณลักษณะอัน พึงประสงค์โดยเลือกเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสม

4) ครูผู้สอนที่จะนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนไปใช้ควรวางแผน และเตรียมความพร้อมก่อนทำการสอน เช่น เตรียมใบความรู้ใบงานสื่อและแหล่งเรียนรู้สำหรับ นักเรียนแบบ ประเมินต่าง ๆ เพื่อจะทำให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

5) โรงเรียนควรมีการจัดการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนภายในชั้นเรียน

2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ร่วมกับนวัตกรรมอื่น ๆ เพื่อให้กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายน่าสนใจนักเรียนเกิดความ กระตือรือร้นและสนุกสนานในการเรียนมากขึ้น

2) ควรวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียน โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนกับเทคนิควิธีสอนอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

ณัฐกานต์ บัวสด. (2566). *วิจัยในชั้นเรียนเพื่อนช่วยเพื่อน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เบญจรัตน์ ขุนศิริ. (2562). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ถิ่นวีรชน จังหวัดสิงห์บุรี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). ลพบุรี: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

โรงเรียนบ้านดงป่าหวาย. (2566). ข้อมูลผลการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านดงป่าหวาย. โรงเรียนบ้านดงป่าหวาย.

วุฒิพงษ์ จันฝุ่น. (2564). สภาพแวดล้อมการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สายสุดา บันตระกูล. (2563). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้วิธีแบบเพื่อนช่วยเพื่อนของนักศึกษาหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ. วารสารบัณฑิตศึกษา. 35 (126): 17-21.

อิสรา เพ็ญศรี. (2556). การศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพในการทำงานเพิ่มขึ้น.(วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.